

Maret Maripuu
Sotsiaalminister
Sotsiaalministeerium
Gonsiori 29
15027 TALLINN

Teie

Õiguskantsler .02.2008 nr 7-9/080023/0801059

Märgukiri

Lugupeetud proua Maripuu

Käesolevaga pöördun Teie poole seoses õiguskantsleri poolt 06.02.2008 läbi viidud kontrollkäiguga SA-sse Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus (edaspidi: keskus), mille eesmärgiks oli kontrollida, kas keskus on ravi läbi viimisel tagatud isikute põhiõigused ja –vabadused. Kontrollkäigu raames kohtus õiguskantsler keskuse töötajate ja patsientidega ning tegi ringkäigu.

Kontrollkäigu tulemusel on koostatud aruanne kontrollitud asutuse tegevuse kohta, milles tehakse ettepanekud nii kontrollialusele kui ka teistele asutustele eesmärgiga tagada isikute põhiõiguste ja –vabaduste kaitse senisest efektiivsemalt. Soovime kontrollkäigu põhjal juhtida Teie, kui sotsiaalministri, tähelepanu alljärgnevale.

1. Füsioterapeutide puudusest põhjustatud pikad ootejärjekorrad taastusraviteenusele

Keskuses läbi viidud vestluse käigus selgus, et suureks probleemiks on füsioterapeutide puudus. Keskuse juhataja andmetel lõpetab igal aastal füsioteraapia alase koolituse Tartu Ülikoolis ja Tartu Tervishoiu Kõrgkoolis ligikaudu 60 erialaspetsialisti. Tervishoiusüsteemi tööle jõuavad neist kahjuks vähesed. Samas on füsioterapeut oluliseks taastusravi spetsialistiks, kelle puudumine muudab keskus teenuste kohase osutamise väga keeruliseks.

Keskuse poolt koostatud vastusest õiguskantsleri küsimustikule selgus, et ooteaeg statsionaarsele taastusravile keskus oli 4 kuud ning ooteaeg ambulatoorsele taastusravile 4 nädalat. Pikad ooteajad on paljuski põhjustatud just füsioterapeutide puudumisest.

Käesolevaks ajaks on kujunenud olukord, kus isikutel võib vajaminev taastusravi teenus jääda saamata põhjusel, et riigi poolt rahastatavatel õppekohtadel õppinud erialaspetsialistid ei siirdu tööle tervishoiusüsteemi. Sellisel juhul võib sattuda ohtu PS §-s 28 toodud õigus tervise kaitsele. Olukorra lahendamiseks peaks kaaluma riiklikul tasandil teatud meetmete juurutamist. Võimaluseks oleks sarnaselt noorte õpetajatega ka tervishoiuspetsialistide tööle asumisel

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

tõmbekeskustest (Tallinn, Tartu) kaugemalasuvatesse piirkondadesse teatud hüvitispaketi võimaldamist. Kahtlemata on olukorra lahendamiseks võimalikud ka muud meetmed.

Lisaks eeltoodule tuleks hinnata, kas käesoleval ajal õppeasutustele esitatav koolitustellimus füsioterapeutide osas vastab jätkusuutliku teenuse osutamise tagamise kriteeriumitele.

Tulenevalt eeltoodust soovib õiguskantsler Teil koostöös haridus- ja teadusministriga kaaluda erinevaid motivatsioonivõimalusi nii füsioterapeutide, kui ka muude tervishoiutöötajate, kelle õppekulud on tasutud riigieelarvest, tervishoiusüsteemi tööle asumise soodustamiseks. Erilist tähelepanu tuleks pöörata väljaspool Tallinna ja Tartut asuvate tervishoiuteenuse osutajate vajaduste rahuldamise tagamisele tervishoiutöötajate osas.

2. Taastusravi hinnakujundus

Kontrollkäigu raames keskuses läbi viidud vestlusel selgus, et keskuse juhataja hinnangul ei võimalda taastusravi hinnakujundus pakkuda kõigile abivajajatele kohaseid teenuseid. Juhataja sõnul peab raskemate diagnoosidega (näiteks äsjane seljaajutrauma) patsientidega tegutsema samaaegselt mitu taastusravi spetsialisti.

Statsionaarse taastusraviteenuse hinnakujundus, kuhu on eelduslikult arvestatud vaid ühe spetsialisti töötasu, ei võimalda käesoleval ajal pakkuda isiku funktsioonide taastamiseks vajalikku teenust piisaval määral või tasemel. Selline olukord võib aga riivata lõppastmes isikute põhiõigust tervise kaitsmisele.

Tulenevalt eeltoodust soovib õiguskantsler Teil kaaluda Vabariigi Valitsuse 10.01.2008 määruses nr 12 „Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu“ taastusravi teenuse hinna diferentseerimist vastavalt isiku haigusseisundite ägedusele ja nende retsidiividele.

3. Omaosaluse määr taastusravis

Kontrollkäigu kestel keskuses läbi viidud vestlusest selgus, et vähemkindlustatud isikute puhul valmistab probleemi omaosaluse tasumine statsionaarsete taastusraviteenuste puhul. Seetõttu võib abivajajatel jääda näidustatud teenus saamata. Tagamaks isikute juurdepääsu taastusraviteenusele olenemata nende sissetulekust, tuleks kaaluda kompensatsioonimehhanismide rakendamist. Võimaluseks oleks kas määratud summast madalama sissetulekuga isikud omaosalusest vabastada või omaosalusele kulunud summa hüvitada isikutele tagantjärele muudest vahenditest (analoogia täiendava ravimihüvitisega).

Tulenevalt eeltoodust soovib õiguskantsler Teil kaaluda erinevaid võimalusi omaosaluse kaotamiseks või hüvitamiseks statsionaarse taastusravi puhul, mille eesmärgiks oleks tagada kõigile isikutele näidustatud taastusraviteenuste kättesaadavus hoolimata nende sissetulekust.

Lisan käesolevale kirjale ka kontrollkäigu kokkuvõtte, mille punktides 3.1, 3.2 ja 3.3 on Teile tehtud soovitustega seonduvaid asjaolusid täpsemalt kirjeldatud.

Loodan, et arvestate oma tegevuses õiguskantsleri soovitusi, mille täitmise üle on kavas korraldada järelkontroll poole aasta möödudes.

Austusega

Aare Reenumägi
Õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Lisa: Kontrollkäigu kokkuvõte 4 lehel 1 eks